

Azərbaycan bu gün dünyada ciddi narahatlıq doğuran hadisələr, kəskin, ziddiyyətli dəyişikliklər fonunda global öhdəliklərə, sülhə, əmin-amanlığa, humanizm dəyərlərinə sadıqlığını nümayiş etdirir, sülh və təhlükəsizliyin gerçəkləşdirilməsi istiqamətində çevik, konstruktiv siyasət yürüdür. Bütün bu səylər isə dünyada yüksək dəyərləndirilir, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən dəstəklənir.

Azərbaycanın uğurlarının diqqət mərkəzində olması ayrı-ayrı dövlət və hökumət başçıları tərəfindən Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan məktublardan, dövlətimizin başçısı ilə aparılan telefon danışqlarından, respublikamıza səfər edən rəsmi şəxslərin söhbətlərindən də aydın görünür. Bütün bunlar, eyni zamanda, Azərbaycanın regionda yaratdığı reallıqların global miqyasda qəbul olunduğundan, ölkəmizin suveren hüquqla-

təkmil sülh təklifində bu məsələ daha çox diqqət çəkir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev aprelin 19-da Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaarin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən son Brüssel görüşünü xatırladaraq deyib: "Səylərinə, bizə çox mühüm məsələləri müzakirə etmək və normalaşma prosesinin başlanğıcı ilə bağlı razılığa gəlmək imkanı

bu sahədə heç bu işin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasına başlamadığını da təəssüflə bildirib.

Dövlətimizin başçısı görüşdə Zəngəzur dəhlizindən keçəcək magistral yolla bağlı isə deyib: "Avtomobil yoluna gəldikdə, Azərbaycan tərəfindən fəal tikinti işləri gedir və yolun böyük hissəsi artıq inşa olunub. Biz, həmçinin ümid edirik, yaqin ki, növbəti ilin sonuna kimi avtomagistralı Ermənistan sərhədinə çatdıracağıq. Lakin təəssüf ki, Brüssel görüşü zamanı Ermənistanın baş naziri coğrafi koordinatları qeyd etməmişdir. Mən fevralın 4-də videokonfrans vasitəsilə keçirilən görüşdə bu məsələni qaldırdım, lakin cavab olmadı. Aprelin 6-da mən yenidən yolun coğrafi koordinatlarının təqdim edilməsini istədim, lakin cavab olmadı. Ümidvaram ki, tezliklə onu əldə edəcəyik". Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev

Azərbaycanın sülh siyasəti dünyada yüksək dəyərləndirilir

rına hörmət bəsləndiyindən, həmçinin Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normalaşması, davamlı sülhün əldə olunması prosesinə mövcud gerçəkliklər çərçivəsindən yanaşıldığından xəbər verir.

Burada diqqətçəkən bir məqam da odur ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranan reallığı dəyərləndirən nüfuzlu beynəlxalq qurumların, məsələn, Avropa İttifaqının Azərbaycanla əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir. Qurum dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin regional liderliyinə müsbət yanaşır və ölkə rəhbəri ilə yaxın təmaslarını getdikcə gücləndirməklə Cənubi Qafqaz regionunda sülh və sabitliyin bərqərar olunmasına ciddi səy göstərir. Bu il aprelin 6-da yaranan yeni format – "Brüssel sülh gündəliyi" də bunun parlaq ifadəsidir. Xatırladaq ki, Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşün nəticəsi olaraq Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi üzrə danışıqların başlanması və bununla əlaqədar işçi qrupun yaradılması xüsusi diqqət çəkir.

Sülh razılaşmasının əsas komponenti Azərbaycanın irəli sürdüğü 5 maddədən ibarət təklif və bunun əsasında predmetli danışıqların aparılmasıdır. Eyni zamanda, sənəddə əsas məqam Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunmasıdır. Artıq tərəflərin biri-birinin ərazi bütövlüyünü tanımaq və dəstəkləmək istəkləri aydın nəzərə çarpır. Bir sözlə, Azərbaycanın

verən ab-hava yaratdığına görə Prezident Şarl Mişelə minnətdarlığımı çatdırmağı sizdən xahiş edirəm. Düşünürəm ki, bu, başlanğıc nöqtəsi idi. Çünki biz sərhəd üzrə komissiyaların və eyni zamanda, sülh sazişi üzrə işçi qrupların yaradılması barədə razılığa gəldik. Biz bununla bağlı əvvəllər də danışdıq və bildiyiniz kimi, İkinci Qarabağ müharibəsinin bitməsindən sonra Azərbaycanın mövqeyi həmişə ondan ibarət idi ki, biz sülh sazişi ilə bağlı danışıqlara başlamalıyıq. Hesab edirəm ki, rəsmi başlanğıc nöqtəsi aprelin 6-da Brüsseldə baş tutdu. O vaxtdan bəri biz işləyirdik, Xarici İşlər Nazirliyi çalışırdı və mənim administrasiyam sizin komandanızla təmasda idi və biz razılaşdığımız kimi, başlamaya hazırıq. Hesab edirəm ki, bu irəliləyişi davam etdirməyimiz və hər iki tərəfin razılıqlarına riayət etməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

Dövlətimizin başçısı söhbətində Toivo Klaara Ermənistan tərəfi ilə aydınlaşdırılmasına ehtiyac olan mühüm məsələlərdən sayılan Azərbaycanla Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında kommunikasiyaların açılması məsələsinin zəruriliyini də xatırladı. Ölkə rəhbəri Azərbaycanın respublikamızın ərazisindən keçən dəmir yolunun 100 kilometrliyinin artıq 60 kilometrlik hissənin tikildiyini və bu prosesin gələn il tamamlanacağına nəzərdə tutulduğunu xatırladı. Eyni zamanda, Ermənistanın

Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı bu qısa məlumatı ölkə rəhbərinin bölgədə sülhün, əmin-amanlığın yaradılmasına necə önəm verməsinin göstəricisidir.

Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaar isə söhbətində Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin bölgədə sülh prosesini dəstəklədiyini xatırladaraq, Brüsseldəki görüşdə razılaşdırılmış məsələlərin həyata keçirilməsi və davam etdirilməsinin təmin olunması üzərində bundan sonra da işləməyin zəruriliyini bildirib.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın sülh təklifləri indiyədək dünya ölkələri tərəfindən də yüksək dəyərləndirilib. Məsələn, Albaniya ATƏT-in sədri və hazırda BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü kimi hər zaman Azərbaycanı, həqiqəti və ölkəmizin tarixi hüquqlarını dəstəkləyəcəyini və bunu davam etdirəcəyini vurğulayıb. Bir müddət bundan əvvəl bu ölkənin Baş naziri Edi Rama Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə görüşündə bununla bağlı deyib: "Biz Sizin qonşunuz Ermənistanla sülhə və uzunmüddətli əməkdaşlığa yönəlmiş olduqca nümunəvi səylərinizi alqışlayırıq".

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramovla Rusiya Federasiyasının Xarici İşlər Nazirliyinin Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normalaşdırılması üzrə xüsusi nümayəndəsi İqor Xovayev ilə aprelin 25-də keçirilən görüşdə Azərbaycan və

Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşması istiqamətində atılan addımlar üzrə fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə İqor Xovayev tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan arasında gələcək sülh müqaviləsinin işlənilməsi, bütün kommunikasiya xətlərinin açılması və sərhədlərin delimitasiyası prosesinin başlanması sahəsində mövcud vəziyyətə toxunularaq, Rusiya Federasiyasının da vurğulanan bütün istiqamətlər üzrə irəliləyişin əldə edilməsini dəstəklədiyi diqqətə çatdırılıb.

Bu görüşdən iki gün sonra, aprelin 27-də Ceyhun Bayramovun Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan Gürcüstan Xarici İşlər naziri İliya Darçiaşvili ilə görüşündə də qonşu ölkənin rəsmisi respublikamızın Ermənistanla sülhün əldə edilməsi səylərini alqışladığını və öz növbəsində, Gürcüstanın bu prosesi dəstəklədiyini ifadə edib.

Bu məqamda Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionunda sülh və sabitliyin bərqərar olunmasına göstərdiyi səyin, Ermənistanla əldə olunan razılıqların dünya mətbuatında da təqdir edildiyini diqqətə çatdırmaq istərdik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Brüsseldə səfəri, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti və Ermənistanın baş naziri ilə keçirdiyi görüşlər, əldə olunan razılıqlarla bağlı dünya mətbuatında dərc olunan məlumatlarda Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelə istinadla üçtərəfli

görüşün çox səmərəli keçdiyi qeyd olunur. Bu müzakirələrdə etimadyaratma və digər müsbət səylərin dəstəklənməsi istiqamətində mühüm irəliləyişlər əldə edildiyi bildirilir. İnformasiyalarda Şarl Mişelin "Biz hamımız birlikdə sülh danışıqları üçün konkret prosese başlamağa, mümkün sülh sazişini hazırlamağa və bu saziş üçün bütün zəruri elementləri həll etməyə qərar vermişik" fikri xüsusi vurğulanır.

Qardaş Türkiyənin Anadolu Agentliyi, "TGRT Haber", "TRT Haber", "Haber Global" telekanalları, "Yeni şafak", "Akşam" qəzetləri və digər media qurumlarının informasiyalarında isə Brüssel görüşünün Azərbaycanın maraqlarına uyğun, bölgənin gələcək sülh və əmin-amanlıq şəraitində inkişafının təmin edilməsi istiqamətində atılmış növbəti önəmli addım olduğu diqqətə çatdırılıb.

Almaniyanın "dpa" agentliyi, "Frankfurter Allgemeine Zeitung" və "Süddeutsche Zeitung" qəzetləri, "tagesschau.de", "deutschlandfunk.de", "spiegel.de" və "stern.de" xəbər portallarında dərc edilən informasiyalarda Avropa İttifaqının iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətindəki səylərindən bəhs olunur, Şarl Mişelin tərəflər arasında əldə edilən razılığın "düzgün istiqamətdə atılan addım olduğunu" sözləri xatırladılır.

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqının Xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə Ali nümayəndəsi Cozep Borrell rəsmi tviter hesabında etdiyi paylaşımında bildirib ki, davamlı sülh, sabit və təhlükəsiz

Cənubi Qafqaz istiqamətində çalışmaq üçün Ermənistan və Azərbaycan arasında mühüm səylər və irəliləyişlər əldə olunub. "Mövcud geosiyasi kontekstdə münasibətlərin diplomatik həll yollarını tapmaq həmişəkindən daha vacibdir", – deyər Cozep Borrell qeyd edib.

Hazırda Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri ölkəmizin Vətən müharibəsində parlaq qələbə nəticəsində işğaldan azad edilən ərazilərinin respublikanın ümumi iqtisadiyyatına reintegrasiyasına, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmasına nail olmaqdır. Bu isə yaxın gələcəkdə regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşmasını, eləcə də Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın bölgə iqtisadiyyatının ümumi arxitekturasının müəyyənləşdirilməsini reallaşdırmaq deməkdir.

Bütün bunlar Azərbaycanın dünyada nə qədər sülhsevər bir ölkə olduğunu bir daha nümayiş etdirir. Beləliklə, Azərbaycan bölgədə davamlı sülh və sabitliyin yaranmasına üçün təkçə təşəbbüslə çıxış etmir, eyni zamanda, bu məsələdə öz əməli töhfəsini verir. Respublikamız hazırda da bu istiqamətdə real addımlar atır və bölgənin yeni əməkdaşlıq formatının yaradılmasına məqsədlilə infrastruktur layihələrinin icrasını sürətləndirir.

Vaqif BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"